

รูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ
และคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์

The Management Model of The Testing Center and Performance
Certification of the People in Accordance with the Career and
Professional Qualifications to Develop the Quality of Learners
and Communities in Petchabun Province

สุบรรณ ชัยยะ^{1*}

Suban Chaiya^{1*}

¹วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ 67000

²Petchabun Polytechnic College, Vocational Education Commission, Petchabun 67000

Received : 2020-12-09 Revised : 2021-01-08 Accepted : 2021-01-08

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ และวัตถุประสงค์เฉพาะ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวทางการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ 4) เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิ

วิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ ดำเนินการวิจัยเป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวทางการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ โดยการวิเคราะห์เอกสาร และจากการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 37 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และสัมภาษณ์แนวทางการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ โดยการสนทนากลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน และตรวจสอบ

*สุบรรณ ชัยยะ

E-mail : ban.c2.2013@gmail.com.

ร่างรูปแบบโดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน รวมทั้งประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบ โดยโครงการทดลองใช้รูปแบบซึ่งมีกิจกรรมภายใต้โครงการ จำนวน 4 กิจกรรม กำหนดระยะเวลา 1 ปีการศึกษา เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2562 ถึง เดือนมีนาคม 2563 ตอนที่ 4 ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้แบบสอบถามและแบบรายงาน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และแนวทางการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ สรุปได้ว่า ควรกำหนดจุดมุ่งหมายของศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล ควรกำหนดกลไกการดำเนินงานศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล ควรกำหนดกระบวนการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล และควรกำหนดการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล

2. รูปแบบที่สร้างขึ้นมี 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมายของศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล 2) กลไกการดำเนินงานศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล 3)

กระบวนการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล และ 4) การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2562 ถึง เดือนมีนาคม 2563 ดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการทดลองใช้รูปแบบ ผลการทดลองพบว่า ความสำเร็จของโครงการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และความพึงพอใจที่มีต่อโครงการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ พบว่า

4.1 ผลการประเมินศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ ของวิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ โดยสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) (Thailand Professional Qualification Institute Public Organization) พบว่า ความพร้อมขององค์กรหรือวิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ ผ่านหลักเกณฑ์การประเมินทุกด้าน

4.2 ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนสาขาวิชาชีพ ธุรกิจเสริมสวย ที่มีสมรรถนะด้านความรู้ ทักษะ และ

เจตคติในการทำงาน ปีการศึกษา 2562 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ปีการศึกษา 2561 คิดเป็นร้อยละ 11.13

4.3 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

4.4 จำนวนผู้เรียนและชุมชนที่ผ่านการทดสอบและรับรองสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพได้มีงานทำ/ต่อยอดทำธุรกิจประสบผลสำเร็จ มีจำนวนรวม 112 คน คิดเป็นร้อยละ 100

4.5 จำนวนผู้มาใช้บริการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ ของวิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ หลังใช้รูปแบบ พบว่า ปีการศึกษา 2562 จำนวน 79 คน และปีการศึกษา 2563 จำนวน 112 คน มีจำนวนผู้มาใช้บริการเพิ่มขึ้นจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 41.77

4.6 ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : รูปแบบ, ศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล, มาตรฐานอาชีพ และคุณวุฒิวิชาชีพ

Abstract

The objectives of this research were : 1) to study the current condition , problem and guideline for the management of the testing center and certify the performance of the person according to the standard , career and professional qualifications to develop the quality of learners and communities in Phetchabun Polytechnic College ; 2) to create the management model of the testing center and certify the performance of the person in

accordance with the standard, career and professional qualifications to develop the quality of learners and communities in Phetchabun Polytechnic College; 3) to try out the management model of the testing center and certify the performance of the person according to the standard , career and professional qualifications to develop the quality of learners and communities in Phetchabun Polytechnic College; and 4) to evaluate the results of using management model of the testing center and certify the performance of the person in accordance with the standard , career and professional qualifications to develop the quality of learners and communities in Phetchabun Polytechnic College. The research was conducted in 4 parts as follows: 1) study the current condition problem and guideline for the management of the testing center and certify the performance of the person according to the standard, career and professional qualifications to develop the quality of learners and communities in Phetchabun Polytechnic College. By document analysis, inquiries of 38 college administrator and teachers , was obtained by stratified random sampling and interviewing guideline for the management of the testing center and certify the performance of the person according to the standard , career and professional qualifications to develop the quality of learners and communities in Phetchabun Polytechnic College by 6 experts were obtained by Purposive Sampling. 2) Create the management model of the testing center and certify the performance of the

person according to the standard , career and professional qualifications to develop the quality of learners and communities in Phetchabun Polytechnic College by chatting group of 22 stakeholders and model experts and inspect the pattern draft by 9 experts , including assessing the suitability and possibility of the model by 17 experts were obtained by Purposive Sampling. 3) try out the management model by a model trial project which has 5 activities under the project , the period is 1 academic year operation started from May 2019 - March 2020. Part 4. Evaluate the results of the use of management model of the testing center and certify the performance of the person according to the standard, career and professional qualification to develop the quality of learners and communities in Phetchabun Polytechnic College by college administrators, teachers , learners and communities were obtained by Purposive Sampling. By using questionnaires and reports, data analysis by determining the percentage, mean, standard deviation and content analysis.

Result of the study found that

1. The current condition for management of the testing center and certify the performance of the person according to the standard , career and professional qualifications to develop the quality of learners and communities in Phetchabun Polytechnic College was average overall value at the moderate level. The problem for management of the testing center and certify the performance of the person according to the standard , career and professional

qualifications to develop the quality of learners and communities in Phetchabun Polytechnic College was average overall value at high level and guideline for the management of the testing center and certify the performance of the person according to the standard, career and professional qualifications to develop the quality of learners and communities in Phetchabun Polytechnic College concluded that should established the principles and scope of work, should established the purpose, operating mechanism, actions and evaluation.

2. The created pattern has 5 main elements : 1) principles and scope of the testing center and certify the performance of the person according to the standard 2) aims of the testing center and certify the performance of the person according to the standard ; 3) action mechanism of the testing center and certify the performance of the person according to the standard 4) management process of the testing center and certify the performance of the person according to the standard; and 5) monitoring and evaluation of the performance of the testing center and certify the performance of the person according to the standard

3. Result of the management model try out of the testing center and certify the performance of the person according to the standard , career and professional qualifications to develop the quality of learners and communities in Phetchabun Polytechnic College , operation started from May 2019 - March 2020. Carry out activities under the project of try out the model , the

results of the experiment showed that the satisfaction of the participants of all 5 activities under the project of try out the model. Overall, the average was at the highest level.

4. Evaluation result of using management model of the testing center and certify the performance of the person according to the standard, career and professional qualifications to develop the quality of learners and communities in Phetchabun Polytechnic College found that :

4.1 The satisfaction of learners to the management of the testing center and certify the performance of the person according to the standard, career and professional qualifications to develop the quality of learners and communities in Phetchabun Polytechnic College was average overall value at high level.

4.2 The opinion of the community on the management of the testing center and certify the performance of the person according to the standard, career and professional qualifications to develop the quality of learners and communities in Phetchabun Polytechnic College was average overall value at high level.

4.3 The number of people using the service of the testing center and certify the performance of the person according to the standard, career and professional qualification to develop the quality of learners and communities in Phetchabun Polytechnic College increases after using the model.

4.4 The number of learners and communities who passed the professional qualification test and got a job / to continue doing business successfully.

Keywords : model, testing center and certify the performance of the person, standard career and professional qualifications

1. บทนำ

รัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนทุกช่วงวัย โดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้มีความรู้และทักษะที่สามารถประกอบอาชีพได้หลากหลายตามแนวโน้มการจ้างงาน และสร้างแรงงานที่มีทักษะและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานอาชีพ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560 : 5-6) ได้กำหนดเป้าหมายในการนำพาประเทศเข้าสู่โมเดล “ประเทศไทย 4.0 (Thailand 4.0)” ที่มุ่งปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” ภายในปี 2573

วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ ได้รับการรับรองให้เป็นศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ จากสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ในสาขาวิชาชีพธุรกิจเสริมสวย อาชีพช่างทำผมบุรุษ และอาชีพช่างทำผมสตรี ซึ่งปัจจุบันการดำเนินงานมีปัญหา อุปสรรค ในการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนการสอน เรื่อง ผลการปฏิบัติงาน ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ คุณภาพผู้เรียนที่สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพ จำนวนผู้มาใช้บริการและจำนวนผู้ผ่านการทดสอบ เพื่อขอรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ และกระบวนการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวทางการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์

2.2 เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐาน

อาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์

2.3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์

2.4 เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์

3. ขอบเขตของการวิจัย มี 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวทางการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์

ตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัย สารพัดช่างเพชรบูรณ์

ตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์

ตอนที่ 4 การประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์

3.1 กรอบแนวความคิดการวิจัย

ประกอบด้วยแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ แนวคิดทฤษฎีและหลักการบริหารจัดการ แนวคิดและหลักการคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานอาชีพ แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพ

บริบทของวิทยาลัยวิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ และดำเนินการตามกระบวนการพัฒนารูปแบบ

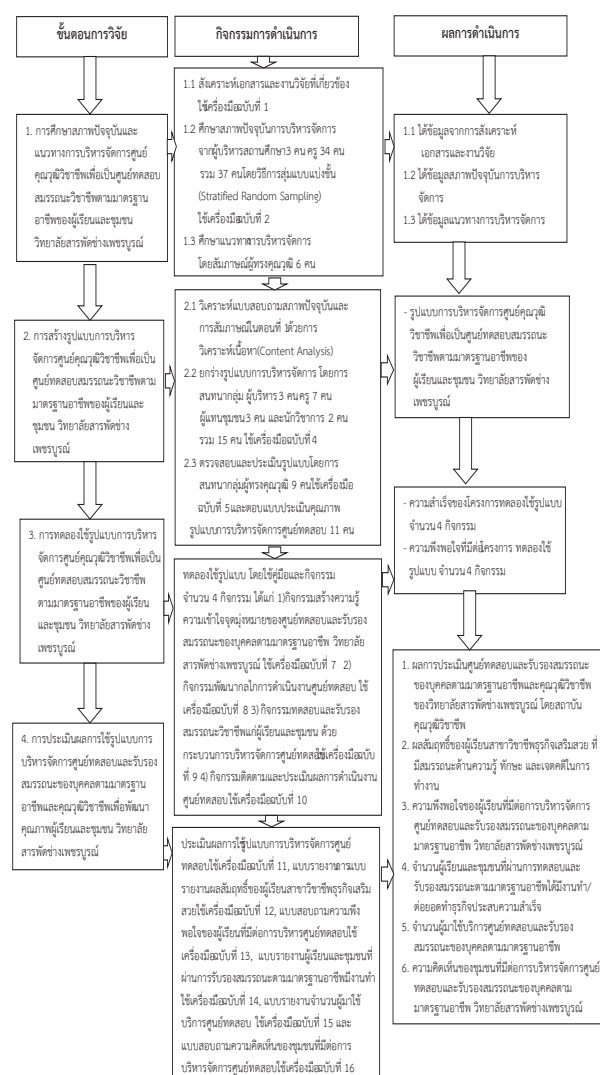
3.2 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

3.2.1 ศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ ของวิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ เป็นศูนย์ทดสอบที่มีประสิทธิภาพ

3.2.2 ผู้เรียน/ผู้สำเร็จการศึกษา มีสถานที่ทดสอบและรับรองสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพ

3.2.3 ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำผลการวิจัยนี้ใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศบริหารจัดการศูนย์ทดสอบ

4. วิธีดำเนินการวิจัย

5. ผลการวิจัย

5.1 ตอนที่ 1 ผลการสภาพปัจจุบันและแนวทางการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ แบ่งเป็น

5.1.1 ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านจุดมุ่งหมายของศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล 2) ด้านกลไกการดำเนินงานศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล 3) ด้านกระบวนการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล 4) ด้านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล

5.1.2 ผลศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ พบว่าในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านจุดมุ่งหมายของศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล รองลงมา ได้แก่ ด้านกลไกการดำเนินงานศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล

5.1.3 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผลมีดังต่อไปนี้

ด้านจุดมุ่งหมายของศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล ประกอบด้วย 1) เพื่อเป็นศูนย์การทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ 2) เพื่อการรับรองสมรรถนะของกำลังคนตามมาตรฐานอาชีพเพื่อตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม 3) เพื่อช่วยยกระดับความก้าวหน้าของผู้ประกอบอาชีพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ

และ 4) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศูนย์วิชาชีพ ด้วยระบบการรับรองสมรรถนะบุคคลในอาชีพให้เป็นมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในสังคม

ด้านกลไกการดำเนินงานศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล ประกอบด้วย 1) มีวิธีการประเมินเครื่องมือการประเมิน และกระบวนการประเมินที่เหมาะสม 2) การพัฒนาครูผู้สอนด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อการจัดการเรียนรู้และฝึกทักษะอย่างมีระบบ 3) การส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้ศึกษาทำงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล 4) การดำเนินงานด้วยความเป็นกลางของผู้ประเมินหรือเจ้าหน้าที่สอบ และ 5) การดำเนินงานของหน่วยรับรองศูนย์ทดสอบและศูนย์ฝึกอบรม

ด้านกระบวนการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนการวางแผนการบริหารจัดการ (Plan : P) 2) ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน (Do : D) 3) ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล (Check : C) 4) ขั้นตอนการปรับปรุงและพัฒนา (Act : A)

ด้านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล ประกอบด้วย 1) ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ 2) ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ 3) จำนวนผู้มาใช้บริการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ หลังใช้รูปแบบ และ 4) จำนวนผู้เรียนและชุมชนที่ผ่านการทดสอบสมรรถนะวิชาชีพได้มีงานทำ/ต่อยอดทำธุรกิจประสบผลสำเร็จ

5.2 ตอนที่ 2 ผลการสร้างการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนา

คุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ แบ่งเป็น

5.2.1 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ ได้แก่ 1) ด้านจุดมุ่งหมายของศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล 2) ด้านกลไกการดำเนินงานศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล 3) ด้านกระบวนการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล 4) ด้านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

5.2.2 ผลการยกย่องรูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ โดยการสนทนากลุ่มผู้เกี่ยวข้องและผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนารูปแบบ ร่วมจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบ มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมายของศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล 2) กลไกการดำเนินงานศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล 3) กระบวนการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล และ 4) การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล

5.2.3 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่

2.3.1 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ร่วมกันวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะ ตามประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ซึ่งมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมายของศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล 2) กลไกการดำเนินงานศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล 3) กระบวนการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล และ 4) การติดตามและประเมินผลดำเนินงานศูนย์ทดสอบและรับรอง

สมรรถนะของบุคคล มีความเหมาะสมทุกองค์ประกอบ และได้ให้ข้อเสนอแนะให้ผู้วิจัยไปปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมตามฉันทามติของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำไปทดลองใช้ในขั้นตอนต่อไป

2.3.2 ผลการประเมินคุณภาพด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ พบว่าทั้ง 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมายของศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล 2) กลไกการดำเนินงานศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล 3) กระบวนการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล และ 4) การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุดและระดับมาก

5.3 ตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์

โดยการดำเนินการตามคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการและกิจกรรมของโครงการเพื่อทดลองใช้รูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจจุดมุ่งหมายของศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ 2) กิจกรรมพัฒนากลไกการดำเนินงานศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ 3) กิจกรรมดำเนินงานทดสอบและรับรองสมรรถนะวิชาชีพแก่ผู้เรียนและชุมชน ด้วยกระบวนการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ 4) กิจกรรมติดตามและประเมินผลการดำเนินงานศูนย์ทดสอบและรับรอง

สมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ วิทยาลัย
สารพัดช่างเพชรบูรณ์

ความสำเร็จของโครงการทดลองใช้รูปแบบการ
บริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของ
บุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อ
พัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่าง
เพชรบูรณ์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อ
พิจารณาเป็นรายกิจกรรม พบว่า ทุกกิจกรรมมีค่าเฉลี่ย
อยู่ในระดับมาก กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่
กิจกรรมดำเนินงานทดสอบและรับรองสมรรถนะ
วิชาชีพแก่ผู้เรียนและชุมชน ด้วยกระบวนการบริหาร
จัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตาม
มาตรฐานอาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์
รองลงมาได้แก่ กิจกรรมพัฒนากลไกการดำเนินงาน
ศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตาม
มาตรฐานอาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ และ
กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ กิจกรรมติดตาม
และประเมินผลการดำเนินงานศูนย์ทดสอบและ
รับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ
วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์

5.4 ตอนที่ 4 ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการ
บริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของ
บุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อ
พัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่าง
เพชรบูรณ์ มีผลดังนี้

5.4.1 ผลการประเมินศูนย์ทดสอบและรับรอง
สมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิ
วิชาชีพ ของวิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ โดย
สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) (Thailand
Professional Qualification Institute Public
Organization) พบว่า ความพร้อมขององค์กรหรือ
วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ ผ่านหลักเกณฑ์การ
ประเมินทุกด้าน

5.4.2 ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนสาขาวิชาชีพ
ธุรกิจเสริมสวย ที่มีสมรรถนะด้านความรู้ ทักษะ และ
เจตคติในการทำงาน เมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษา
2561-2562 พบว่า อาชีพช่างทำผมสตรี ปีการศึกษา

2562 สูงกว่า ปีการศึกษา 2561 ร้อยละ 9.87 อาชีพ
ช่างทำผมบุรุษ ปีการศึกษา 2562 สูงกว่าปีการศึกษา
2561 ร้อยละ 12.39 เฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเรียน
สูงขึ้นร้อยละ 11.13

5.4.3 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการ
บริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของ
บุคคลตามมาตรฐานอาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่าง
เพชรบูรณ์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด
พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ปฏิบัติงานอย่าง
ระมัดระวัง ทำงานคำนึงถึงความปลอดภัยของตนเอง
และผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

5.4.4 จำนวนผู้เรียนและชุมชนที่ผ่านการ
ทดสอบและรับรองสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพได้มี
งานทำ/ต่อยอดทำธุรกิจประสบผลสำเร็จ มีจำนวน
รวม 112 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ทำงานในสถาน
ประกอบการ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 23.22
และเป็นผู้ประกอบการจนประสบความสำเร็จ จำนวน
86 คน คิดเป็นร้อยละ 76.78

5.4.5 จำนวนผู้มาใช้บริการหลังใช้รูปแบบ ใน
ปีการศึกษา 2562 จำนวน 79 คน และปีการศึกษา
2563 จำนวน 112 คน มีจำนวนผู้มาใช้บริการเพิ่มขึ้น
จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 41.77

5.4.6 ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการ
บริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของ
บุคคลตามมาตรฐานอาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่าง
เพชรบูรณ์ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่
ผลการบริหารจัดการผู้เรียนมีความสามารถในการ
ทำงานร่วมกับผู้อื่นและการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ย
อยู่ในระดับมาก

6. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

6.1 อภิปรายผล

6.1.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและแนว
ทางการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรอง
สมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิ

วิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัย
สารพัดช่างเพชรบูรณ์

(1) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันพบว่า
ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็น
เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนยังมีความรู้
ความเข้าใจ และเน้นสมรรถนะเพื่อการให้ผู้สำเร็จ
การศึกษามีความสามารถและผ่านการประเมินตาม
มาตรฐานอาชีพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุธิดา
ห่อวัฒนกุล [9] ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการ
จัดการศึกษาเพื่อเสริมสมรรถนะทางวิชาชีพของ
บัณฑิต ในสาขาที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงาน

(2) ผลการศึกษาแนวทางการบริหาร
จัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล
ตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนา
คุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่าง
เพชรบูรณ์ สรุปได้ดังนี้ 1) ด้านจุดมุ่งหมายของศูนย์
ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล เพื่อเป็นศูนย์
การทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตาม
มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อการรับรอง
สมรรถนะของกำลังคนตามมาตรฐานอาชีพ เพื่อ
ตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจและ
อุตสาหกรรม 2) ด้านกลไกการดำเนินงานศูนย์ทดสอบ
และรับรองสมรรถนะของบุคคล ประกอบด้วย วิธีการ
ประเมิน เครื่องมือการประเมิน และกระบวนการ
ประเมินที่เหมาะสม การพัฒนาครูผู้สอนด้านการใช้สื่อ
และเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้
และฝึกทักษะอย่างมีระบบ 3) ด้านกระบวนการบริหาร
จัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล
ประกอบด้วย 4 ขั้น ได้แก่ ขั้นการวางแผนการบริหาร
จัดการ (Plan : P) ขั้นปฏิบัติตามแผนการบริหาร
จัดการ (Do : D) ขั้นการติดตามและประเมินผล
(Check : C) และ ขั้นการปรับปรุงและพัฒนา (Act :
A) 4) ด้านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน
ศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล
ประกอบด้วย ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการ
บริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของ
บุคคล ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการบริหาร

จัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล
และจำนวนผู้มาใช้บริการศูนย์ทดสอบและรับรอง
สมรรถนะของบุคคล ดังที่ เดมมิ่ง (Deming, W.E) [11]
ได้กล่าวว่า การจัดการอย่างมีคุณภาพเป็น
กระบวนการที่ดำเนินการต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลผลิต
และบริการที่มีคุณภาพขึ้น เรียกว่า วงจรคุณภาพหรือ
วงจรเดมมิ่ง

6.1.2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการ
ศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตาม
มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพ
ผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ สรุป
รูปแบบที่สร้างขึ้นมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 จุดมุ่งหมายของศูนย์
ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล มี 4 องค์ประกอบ
ย่อย/ตัวแปร ได้แก่ 1) เพื่อเป็นศูนย์การทดสอบและ
รับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและ
คุณวุฒิวิชาชีพ 2) เพื่อการรับรองสมรรถนะของกำลัง
คนตามมาตรฐานอาชีพเพื่อตอบสนองความต้องการ
ของภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม 3) เพื่อช่วยยกระดับ
ความก้าวหน้าของผู้ประกอบอาชีพและเพิ่มขีดความ
สามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ 4) เพื่อ
พัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน ด้วยระบบการรับรอง
สมรรถนะบุคคลในอาชีพให้เป็นมาตรฐานและเป็นที่
ยอมรับในสังคม สอดคล้องกับแนวคิดของ คีเวส
(Keeves) [12] ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบ
โดยสรุปควรประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ
2) จุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายของรูปแบบ 3) วิธีการ/
กระบวนการของรูปแบบ 4) การประเมินผลของรูปแบบ

องค์ประกอบที่ 2 กลไกการดำเนินงานศูนย์
ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล มี 4
องค์ประกอบย่อย/ตัวแปร ได้แก่ 1) การดำเนินการ
สอบของศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล
2) วิธีการประเมิน เครื่องมือการประเมิน และ
กระบวนการประเมินที่เหมาะสม 3) การดำเนินงาน
ด้วยความเป็นกลาง ความเป็นธรรม และความ
เที่ยงตรงของเจ้าหน้าที่สอบหรือผู้ประเมิน 4) การ
บริหารจัดการด้านฐานข้อมูลคุณวุฒิวิชาชีพและระบบ

สารสนเทศในการบริหารฐานข้อมูล สอดคล้องกับ ไมตรี บุญทศ [5] ที่ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบ ดังนี้ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) ทฤษฎีพื้นฐาน และหลักการของรูปแบบ 3) ระบบงานและกลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ และ 5) แนวการประเมินรูปแบบ

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นการวางแผนการบริหารจัดการ (Plan : P) ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการบริหารจัดการ (Do : D) ขั้นที่ 3 การติดตามและประเมินผล (Check : C) ขั้นที่ 4 การปรับปรุงและพัฒนา (Act : A) ซึ่งเป็นกระบวนการบริหารที่มีความครอบคลุมและดำเนินการตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับแนวคิดของ บราวน์และโมเบิร์ก (Brown and Moberg) [10] ที่ได้สังเคราะห์รูปแบบ ขึ้นมาจากแนวคิดเชิงระบบ (Systems Approach) กับหลักการบริหารตามสถานการณ์ ประกอบด้วย สภาพแวดล้อม (Environment) เทคโนโลยี (Technology) โครงสร้าง (Structure) กระบวนการจัดการ (Management Process) และการตัดสินใจสั่งการ (Decision making)

องค์ประกอบที่ 4 การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล มี 5 องค์ประกอบย่อย/ตัวแปร ได้แก่ 1) คุณภาพผู้เรียนที่มีสมรรถนะด้านทักษะในการทำงาน ด้านความรู้ ความเข้าใจงานที่ทำ และด้านกิจนิสัยหรือเจตคติในการทำงาน 2) ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ 3) ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ 4) จำนวนผู้มาใช้บริการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ หลังใช้รูปแบบ และ 5) จำนวนผู้เรียนและชุมชนที่ผ่านการทดสอบ

สมรรถนะวิชาชีพได้มีงานทำ/ต่อยอดทำธุรกิจประสบผลสำเร็จ ซึ่ง วิรัช วิรัชนิภาวรรณ [7] กล่าวว่า การบริหารจัดการ (Management Administration) มีกระบวนการบริหารงานที่ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การคิด (Thinking) หรือการวางแผน (Planning) การดำเนินงาน (Acting) และการประเมินผล (Evaluating)

6.1.3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคล ตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์

(1) ผลการประเมินความสำเร็จของโครงการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ กิจกรรมดำเนินงานทดสอบและรับรองสมรรถนะวิชาชีพแก่ผู้เรียนและชุมชน ด้วยกระบวนการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ คมสันต์ ชโนศวรรย์ [2] เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพตามสมรรถนะวิชาชีพ

(2) ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อโครงการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ กิจกรรมพัฒนากลไกการดำเนินงานศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญเชิญ ดิษสมาน [4] ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพช่างเครื่องเรือนไม้

6.1.4 ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ สรุปผลได้ดังนี้

(1) ผลการประเมินพบว่า ความพร้อมขององค์กรหรือวิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ ผ่านหลักเกณฑ์การประเมินทุกด้าน สอดคล้องกับข้อบังคับสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) [1] ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการออกหนังสือรับรองแก่องค์กรที่มีหน้าที่รับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ พ.ศ.2561

(2) ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนสาขาวิชาชีพธุรกิจเสริมสวย ที่มีสมรรถนะด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติในการทำงาน เมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2561-2562 พบว่า อาชีพช่างทำผมสตรี ปีการศึกษา 2562 สูงกว่า ปีการศึกษา 2561 ร้อยละ 9.87 อาชีพช่างทำผมบุรุษ ปีการศึกษา 2562 สูงกว่า ปีการศึกษา 2561 ร้อยละ 12.39 เฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเรียนสูงขึ้น ร้อยละ 11.13 สอดคล้องกับผลงานวิจัยของโมนิก้า (Monica et al) [13] ที่ได้ทำการวิจัยผลการประเมินการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะสำหรับการเรียนการสอน และเสนอแนวทางการวัดสมรรถนะของบุคคลในด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) การวัดความสามารถทางปัญญา 2) การประเมินความสามารถในการจัดการ 3) การประเมินทักษะทางด้านเทคโนโลยี โดยประเมินจากการใช้งานอุปกรณ์ดิจิทัลคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) การประเมินทักษะทางภาษา โดยการประเมินการพูดและการเขียนและได้วิเคราะห์

(3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพวิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ปฏิบัติงานอย่างระมัดระวัง ทำงานคำนึงถึงความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น สอดคล้องกับสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ [8] ได้กล่าวไว้ว่า คุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติมีจุดมุ่งหมายในการเป็นศูนย์กลางการรับรองสมรรถนะของกำลังคนที่มีสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม

(4) ผลการรายงานจำนวนผู้เรียนและชุมชนที่ผ่านการทดสอบและรับรองสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพได้มีงานทำ/ต่อยอดทำธุรกิจประสบผลสำเร็จ มีจำนวนรวม 112 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ทำงานในสถานประกอบการ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 23.22 และเป็นผู้ประกอบการจนประสบความสำเร็จ จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 76.78 สอดคล้องกับแนวคิดของ สตรีกแลนด์ (Strickland) [14] ได้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนาารูปแบบซึ่งเรียกว่า “ADDIE Model”

(5) ผลการรายงานจำนวนผู้มาใช้บริการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ ของวิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ หลังใช้รูปแบบ พบว่า มีจำนวนผู้มาใช้บริการเพิ่มขึ้น จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 41.77 และผลการประเมินรูปแบบ มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากและมีประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณรงค์ อภัยใจ [3] เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาส โรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วยการบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป 2) ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือการวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบ การปรับปรุงและการรายงานผล 3) ด้านผลผลิต ได้แก่ คุณภาพผู้เรียน และประสิทธิภาพ การบริหารจัดการ

(6) ผลการศึกษาความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพวิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ วาโร เฟ็งสวัสต์ [6] ได้กล่าวว่า รูปแบบที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้ 1) รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างตัวแปรมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงธรรมดา 2) รูปแบบควรนำไปสู่การทำนายผลที่ตามมา

3) รูปแบบควรอธิบายโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษาได้อย่างชัดเจน 4) รูปแบบควรเป็นการเพิ่มองค์ความรู้ (Body of Knowledge) ในเรื่องที่กำลังศึกษา และ 5) รูปแบบในเรื่องใด จะเป็นประโยชน์อยู่กับกรอบของทฤษฎีในเรื่องนั้น ๆ

6.2 ข้อเสนอแนะ

6.2.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

(1) สนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนร่วมกันวางแผนและเตรียมจัดทำกิจกรรมเพื่อนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้ให้มีประสิทธิภาพ

(2) ดำเนินการนิเทศการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ ตามขั้นตอนในคู่มือการใช้รูปแบบ

6.2.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

(1) ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

(2) ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารจัดการศูนย์ทดสอบและรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- [1] ข้อบังคับสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการออกหนังสือรับรอง แก่องค์กรที่มีหน้าที่รับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ พ.ศ. 2561. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนพิเศษ 50 ง, 27 กุมภาพันธ์ 2561.

- [2] คมสันต์ ชโนศวรรย์. (2561). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพตามสมรรถนะวิชาชีพ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- [3] ณรงค์ อภัยใจ. (2561). รูปแบบการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้วยโอกาสโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- [4] บุญเชิญ ดิษสมาน. (2558). การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพช่างเครื่องเรือนไม้. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- [5] ไหมตรี บุญทศ. (2554). การพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อ การประกันคุณภาพภายในที่ส่งผลต่อคุณภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. [6] วาโร เฟื่องสวัสดิ์. (2553). การวิจัยพัฒนารูปแบบ. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2(4).
- [7] วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2550). การบริหารจัดการและการบริหารการพัฒนาของหน่วยงานของรัฐ. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท. [8] สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ. (2560). มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ. กรุงเทพฯ: สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน).
- [9] สุจิตา หอวัฒนกุล. (2558). การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสมรรถนะทางวิชาชีพของบัณฑิต ในสาขาที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงาน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- [10] Brown, W.B. and Moberg, D. J. (1980).
Organization Theory and
Management: A Macro Approach.
New York: Wiley & Sons.
- [11] Deming, William Edwards, 1995. Out
of the Crisis. Cambridge: Massachusets
Institute of Technology Press.
- [12] Keeves, P.J. (1988). Educational
research, methodology, and
measurement : An international
handbook. Oxford : Pergamon Press.
- [13] Monica Edwards. (2009). “Luis Manuel
Sanchez- Ruiz and Carlos Sanchez-
Diaz.” In Proceeding of IEEE. Volume
97.No.10 (October 2009).
- [14] Strickland, A. W. (2006). Addie. Idaho
State University College of Education
Science, Math & Technology
Education. Retrieved March 2, 2017.
From [http://www. ed.isu. edu/addie/
index.htm](http://www.ed.isu.edu/addie/index.htm)